

TARTALOM.

I. Egyházi dolgozatok.

Urvacsorai beszéd husvétkor. Péterfi Dénes	81
A hit virágai. — Imák nők számára. Rédigér Géza	258
Szentek egyessége. (Üdvözlő beszéd.) Kelemen Albert	265
Keresztény buzgóság. — Egyházi beszéd. Ajtay János	325

II. Hittaniak, bölcselmiek.

Az unitárius keresztény vallás lelke. Jakab Elek	16
Gyöngymondatok. (Ujkori írótól). Gyűjtötte Kiss Mihály 56, 121, 178, 292.	
Adalékok a keleti nyelvek, irodalmak és utazások történetéhez. Gróf Kuun Géza	69
Az öröklét kapcsolatai. Rédigér Géza	75
Tolsztoj gróf boldogságtana. Gál Kelemen	133
Szociális bajok a római köztársaság ntolsó száz évében. Perédi József	189
Az új kor. Péterfi Dénes	253
Egy új történetbölcséleti rendszer. Gál Kelemen	303

III. Nevelés és oktatásügyiek.

Tanárbeiktatás Székelykereszturon 1857. Sándor János	37
A közoktatás állapotáról szóló ministeri jelentés. a—cz.	63
Tanárbeiktatáson mondott üdvözlőbeszéd. Boros Sándor	200
Visszatekintés a székelykereszturi gymnasium száz évére: I. Megnyitó beszéd. Rafaj Domokos	203
II. Visszatekintés a gymn. történetére s egyszersmind száz éves fordulói záró-beszéd. Sándor János	205

IV. Életiratok, történelmiek.

Amerika egyházi élete és az unitarismus. Gál Kelemen	1
Toroczkó-szentgyörgyi unitárius papok 1583—1893. Siménfalvi György	27
A szentgericezi unitárius ekklézsia. Ürmösi Kálmán	83, 157

Egyh. tört. adatok: CXXIII. Kénosi Sándor Gergely itélőmesterré neveztetése. Benczédi Gergely	94
CXXIV. Egy püspöki körlevél a múlt száz év végéről. Pukánszky Béla	169
Unitárius történetírás és Kálvinorthodoxia. (Folyt.) Kanyaró Ferencz	96, 222, 271
Kossuth Lajos †. Kovács János	117
Rédiger Károly emléke. Gyöngyösi István	149
A homoród-keményfalvi unitárius egyház története Kovács Imre	216
Adalékok a magyar és lengyel unitáriusok közötti régi testvéries viszony megismeréséhez. Jakab Elek	316
Dr. Grindall Reynolds és dr. Holmes Olivér emlékezete. Kovács János	350

V. Egyházi élet.

Ferencz József püspök megnyitó beszéde	52
Nemzeti conferentia Angliában	129
A brit és külföldi unitárius társulat közgyűlése	183
Az amerikai unitárius társulat közgyűlése	183
Az unitáriusok főtanácsi gyűlése. (t.)	331

VI. Vegyesek.

Párisi levél. Charraud Dezső	43, 113, 172, 239, 286
--	------------------------

VII. Irodalmi értesítő.

Könyvismertetések	57, 123, 179, 248, 294
„Jézus ismeretlen élete.“ Simonfi Márton	245
A „Keresztény Magvető“ 30-ik évfordulója. Péterfi Dénes	301

VIII. Aranykönyv.

Adakozás Jókai Mór nemzeti diszkiadásu műveire 66. Adakozás a Székelyudvarhelyt építendő templomra, 67, 132, 252. Adakozás a sapsi-szentgyörgyi unitárius templomra 67. Adakozás a székelykereszturi 6-ik tanári székre. Adakozás a kénosi eklklában 132. A budapesti unitárius egyházközség javára tett adományok 299.

IX. Különfélék.

Kötelező polgári házasság 58. Hornig Károly br. veszprémi püspök pásztorleveléből. A jezsuiták és az ellenreformatio. 59. A porosz agenda. 60. Parker Tivadar élete és hatása. 61. Az unitarizmus Svédországban. 62. Unitárius missio Japánban. 63. Kozma Ferencz. Ural-

altaji összehasonlító nyelvészet. 64. Pályázat. 65. A kötelező polgári házasságról. 124, 182. A Szent-István társulat. 125. Az egyházak statisztikai világitásban. 126. Ev. ref. theol. akadémia Kolozsvárt. A porosz ev. agenda. 128, 182. Collegiumunk történetének megírása. A Baldácsy-alapítvány. 130. Rédiger Árpád. 131. P. Horváth Kálmán kintüntetése. Püspöki vizsgálat. Minister változás. 181. A jezsuiták beengedéséről. 182. Tanfelügyelői jubileumok. Az ev. ref. egyház vesztesége. Felméri Lajos. 184. Egy új irodalmi vállalat. 185. Az egyházi közigazgatásról. 249. A jezsuitákra vonatkozó törvényjavaslat. Hossbach. 250. Raffaj Károly. Isk. értesítő. 251. Fekete Gábor kinevezése. A világ nagy talányai. 298. Gyöngyösi István. Az ev. reformátusok veszteségei. 299. stb.

Gyászshitek : 185, 251, 299.

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XXIX. évf.

Január—Február. 1894.

1-ső füzet

Amerika egyházi élete és az unitarismus. ¹⁾

A protestantismus ma már igényt tarthat arra, hogy mint Németországon, úgy minden egyes országban alapelveiben méltattassék. Ebből a meggyőződésből, ebből a szükségből származott e könyv, a mely szerző szavai szerint egy általános összehasonlító vallástörténelem első kísérlete. Bunsen munkássága lebeg előtte, kinek főműve: *Isten a történelemben is e czélt tűzte maga elébe*. Meleg hangon emlékezik meg Bunsen százéves születésnapján a széles látókörű tudósról, ismeretes türelméről, orthodoxiájáról, politikai szerepléséről.

Nippold művében minket közelebbről az érdekel, a mit egy szabadelvű protestans mond amerikai hitrokonaink életéről, munkáságáról. Mielőtt azonban az amerikai unitarismusról szóló fejezet tartalmát adnók, általános érdekénél s társadalmi jelentőségénél fogva adjuk azét a fejezetét, melyben egy jövő összehasonlító egyháztörténelem feladatát írja körül s Amerika egyházi és vallásos életéről a legeltérőbb nézeteket gyűjti össze.

Észak-Amerika sok tekintetben egészen önálló egyéniséget mutat a polgárosult államok között. Ifjú erejében rohamosan fejlődik anyagilag és szellemileg egyaránt. A társadalmi élet minden terén új alakulatok mutatkoznak. A természet bőkezősége, a lakosság gyakorlati irányu értelmisége, ifju, nyers erő, lankadatlan szorgalom, munkakedv és élelmesség az egyházi és állami szabad intézmények aegise alatt pezsgő, forrongó, hangya szorgalmu társadalmi életet teremtettek.

„Az egyszerű természet ösztöne, vagy az ész, a maga legegyszerűbb következetességében törte meg az utat a létesülő félben levő államban, nem tekintve az eddig fennállott államintézményeket, egy teljesen új alkotmány felépítéséhez s erejének sajátos érzetében a roppant téren és az óriási tömegek között volt bátorsága ahhoz a ki-

¹⁾ Friedrich Nippold: Handbuch der neueren Kirchengeschichte, 3. átdolgozott kiadás. IV. kötet: Amerikanische Kirchengeschichte seit der Unabhängigkeitserklärung der Vereinigten Staaten. Berlin-Philadelphia 1892.